

Posudek oponenta habilitační práce

Uchazeč: **MUDr. Ján Varga, Ph.D., MHA.,**

Vysoká škola: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Fakulta Lékařská fakulta

Habilitační obor Gynekologie a porodnictví

Pracoviště **Gynekologicko – porodnická klinika**

Název habilitační práce ***Genéza ovariálneho karcinómu***

Oponent **Prof. MUDr. Radovan Pilka, Ph.D.**

Pracoviště **Porodnicko gynekologická klinika, FN a LF UP Olomouc**

Z pověření prof. MUDr. Daniela Pella, Ph.D., děkana UPJŠ LF v Košicích číslo LEK004055/2020-101421 ze dne 19.10.2020, ve smyslu § 1 ods.8 vyhlášky č. 246/2019 Z.z. MŠVVaŠ SR o postupe získávania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor, jsem vypracoval tento oponentský posudek na habilitační práci **MUDr. Jána Vargy, Ph.D., MHA.,** asistenta Gynekologicko - porodnickej kliniky UPJŠ LF a UNLP Košice, na téma „**Genéza ovariálneho karcinómu**“.

Text posudku

Habilitační práce MUDr. Jána Vargy , Ph.D., MHA., je předkládána ve formě svázané brožované monografie s kvalitní formální úpravou. Je psána slovensky s vloženými anglicky psanými publikacemi autora s ojedinělými chybami a překlepy a má celkem 151 stran. Grafické zpracování textu odpovídá standardu a práce je doplněna kvalitní, originální obrazovou dokumentací zahrnující 12 tabulek, 17 obrázků, 3 grafů, jejichž řazení a názvy je velmi přehledně uvedeno za Obsahem v úvodní části monografie. U tabulky číslo 12 na straně 127 chybí očíslování a popis. Přehlednému čtení textu výrazně napomáhá vyčerpávající seznam zkratek v úvodu práce.

Odborný text práce tvoří devět kapitol doplněných o přehled tezí a cílů, závěr a aplikace v klinické praxi. V úvodu autor charakterizuje klinický význam diagnostiky a léčby karcinomu ovária. Po úvodu následuje přehled tezí a cílů habilitační práce. Třetí kapitola je věnována klasifikaci a rozboru rizikových faktorů zhoubných nádorů vaječníku.

Ve čtvrté kapitole se autor zabývá přehledem základních poznatků o endometrióze, její etiologií a patogenezí. Etiopatogenezi ovariálního karcinomu se věnuje kapitola pátá. Je zde zdůrazněna role kortikálních inkluzních cyst, metaplastie ovariálního epitelu, ektopického Müllerianského epitelu a inkorporace abnormních lézí vejcovodů do ovária. Dále se autor zabývá významem vejcovodů pro

etiologii karcinomu ovária, podílem tubárních lézí na vzniku high-grade serosních ovariálních karcinomů a roli extratubární inkorporací lézí vejcovodu, papilární tubární hyperplázie a primárního karcinomu vejcovodu při vzniku karcinomu ovária. Autor se zde věnuje diagnostickým možnostem cytologického odběru z vejcovodu a praktické aplikaci SEE-FIM protokolu při histopatologickém vyšetřování vejcovodů. Součástí kapitoly pět je rozbor maligního potenciálu endometriózy v souvislosti s rozvojem ovariálního karcinomu asociovaného s endometriózou. Tyto teoretické části habilitační práce autor prokládá dvěma vlastními pracemi publikovaným v časopisech s impakt faktorem zaměřenými na karcinom vejcovodu a výsledky vlastní dosud nepublikované experimentální práce s tematikou maligní transformace endometriózy do karcinomu ovária.

V šesté kapitole se autor věnuje problematice borderline ovariálních nádorů dále zpřesněné ve dvou vlastních impaktovaných publikacích.

Sedmá kapitola je věnována diagnostice ovariálního karcinomu pomocí anamnézy, fyzikálního, ultrazvukového, a laboratorního vyšetření. Současné možnosti molekulárně biologických metod jsou vynikajícím způsobem demonstrovány na dvou původních impaktovaných publikacích autora včleněných do habilitačního spisu. Na kalkulace rizika malignity je zaměřena osmá kapitola. Relativně skromné možnosti skrínu karcinomu ovária shrnuje kapitola 9. Jednotlivé profylaktické metody při předcházení vzniku ovariálních zhoubných nádorů sumarizuje kapitola deset.

Po závěru práce s důrazem právě na profylaktické metody následuje oddíl s možnostmi klinické aplikace právě těchto postupů. Součástí práce je celkem 192 odkazů na recentní domácí i zahraniční literaturu.

Zpracování tématu

Téma „Geneze ovariálního karcinomu“ je autorem zpracováno ve formě přehledu dosavadních literárních poznatků seřazených do devíti kapitol, které jsou doplněny tematicky vloženými autorovými anglicky psanými publikacemi. V jednom případě se jedná o retrospektivní studii zaměřenou na primární karcinom vejcovodu, ve dvou případech se jedná o kazuistiky (v prvním případě vzácného tubárního endometroidního karcinomu a ve druhém případě o borderline ovariální karcinom s genetickým testováním), v dalším publikaci jde o literární přehled na téma borderline ovariálních nádorů a následující dvě experimentální publikace se zaměřují na molekulárně biologické vyšetřování exprese tumor-vaskulárních markerů u gynekologických nádorů. Ve všech případech se jedná o publikace s impakt faktorem. Za velmi přínosné z pohledu vysoké kvality předkládané habilitační práce považuji nejen výše zmíněné impaktované publikace, ale rovněž velmi precizně a recentně zpracovanou teoretickou část habilitačního spisu. Mám-li být i poněkud kritický, potom musím konstatovat, že v seznamu recentní domácí a zahraniční literatury postrádám o něco větší podíl domácích autorů.

Náležitost statistického zpracování

Výběr metod statistického zpracování odpovídal použitým metodám, velikosti a rozdělení jednotlivých souborů.

Kvalita docílených výsledků

Významným přínosem práce je nejen zmíněný detailní teoretický popis recentních poznatků o genezi ovariálního karcinomu, ale zejména vlastní klinické a experimentální práce z této oblasti publikované

v časopisech s impaktem faktorem. Jejich výsledky by mohly být prakticky využity při hledání nových možností skríninku nádorů vaječníku, zdokonalování metod jejich profylaxe a léčby.

Stanovisko

MUDr. Ján Varga, Ph.D., MHA ve své habilitační práci prokázal rozsáhlé praktické i teoretické znalosti a zkušenosti s problematikou diagnostiky a léčby zhoubných nádorů ovária.

Práce vychází z pracoviště, které se touto oblastí dlouhodobě zabývá. Autor pak zcela logicky ve své práci ukazuje, že systematický zájem o výše uvedené téma, komplexní přístup a profil pracoviště jsou klíčovými předpoklady pro kvalitní vědecké a klinické výsledky. Jeho publikační a přednášková činnost ho zařazuje mezi uznávané odborníky v této problematice a své schopnosti aktivně přispívat k vědeckým pokrokům na poli gynekologické onkologie prokázal i v předložené habilitaci.

Závěr

Práce MUDr. Jána Vargy, Ph.D., MHA., „*Genéza ovariálního karcinomu*“ splňuje požadavky standardně kladené na habilitační práci v oboru gynekologie a porodnictví a doporučují vědecké radě kladné posouzení habilitačního řízení.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. V článku „Primary fallopian tube carcinoma. A small retrospective study“ je publikován soubor 15 pacientek za období definované lety 2007-2012. Z jakého celkového počtu pacientek byl vytvořen tento soubor?
2. Aplikujete standardně a rutinně protokol SEE-FIM na Vašem pracovišti? Ve kterých případech byste jej doporučoval rutinně provádět?
3. TIE (transkripčně incipientní endometrióza) a TZE (transkripčně zřejmá endometrióza) jsou pojmy, které jste zavedli na Vašem pracovišti nebo se se jedná o pojmy již zavedené?

V Olomouci 6.12.2020

Prof. MUDr. Radovan Pilka, Ph.D.
Porodnicko-gynekologická klinika
FN a LF LUP Olomouc

Univerzita Palackého v Olomouci
Lékařská fakulta
Fakulta porodnictví a gynekologie
Přednosta
MUDr. Radovan Pilka, Ph.D.

